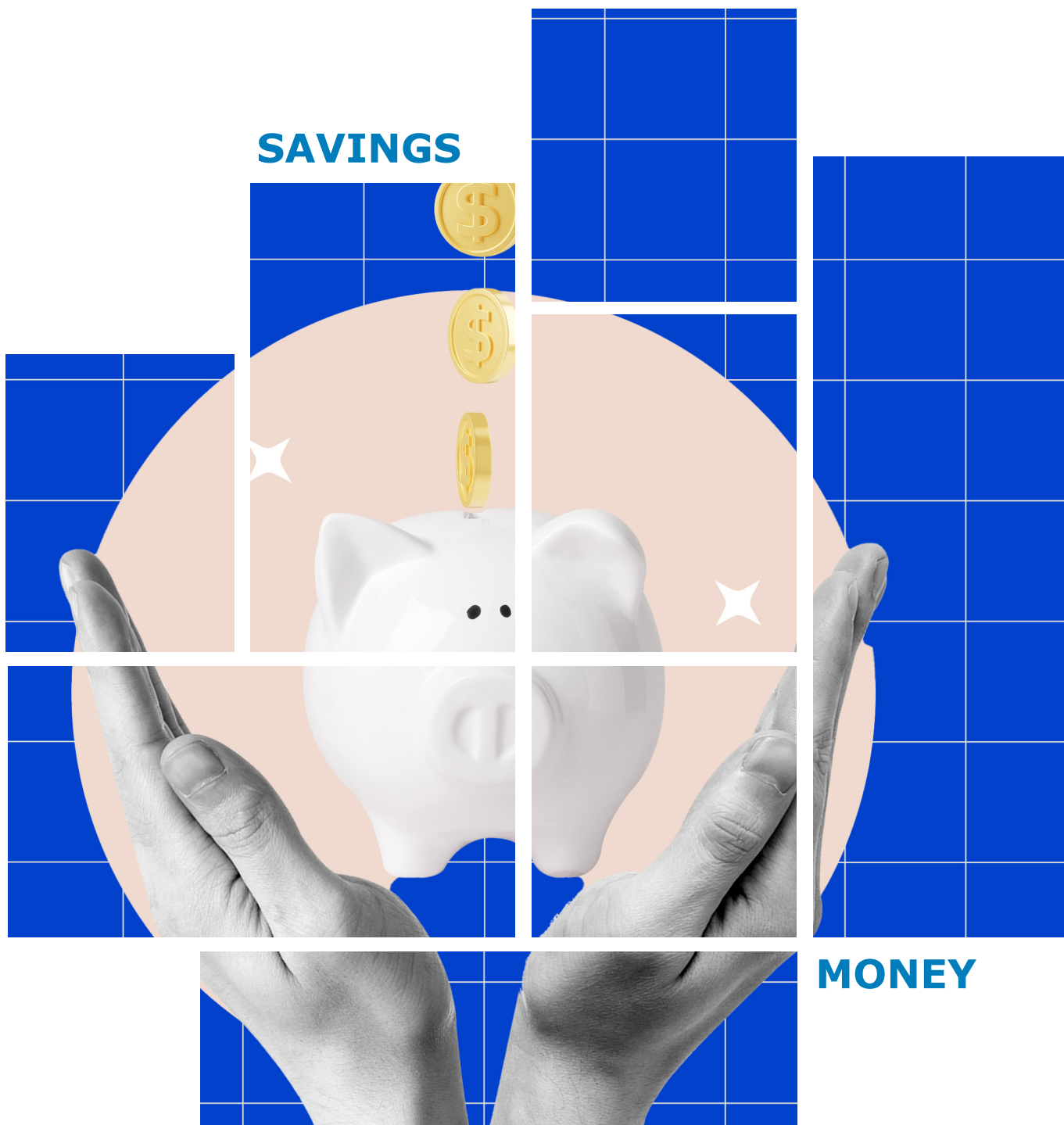

doValue

SAVINGS

MONEY

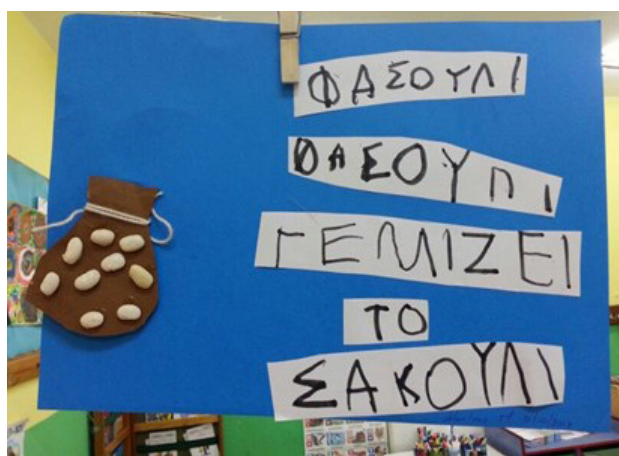
Η Αποταμίευση και η αξία της

ΤΕΥΧΟΣ 3
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2024

doResponsible
Financial Center

Το **Κέντρο Χρηματοοικονομικής Υπευθυνότητας - doResponsible Financial Center** της **doValue** παρουσιάζει το **3ο Newsletter** με θέμα «**Η Αποταμίευση και η αξία της**»

Η **3η** αυτή **έκδοση** είναι αφιερωμένη στην αποταμίευση, μια εξαιρετικά ευεργετική συνήθεια, τόσο για τους πολίτες όσο και για την χώρα μας. Στο τεύχος αυτό αναλύονται σημαντικά θέματα και απαντώνται ερωτήματα τόσο για την σημαντικότητα όσο και για την αξία της αποταμίευσης. Θα ανακαλύψουμε γιατί χρειαζόμαστε όλοι την αποταμίευση και πως μπορούμε να καλλιεργήσουμε την ευεργετική αυτή συνήθεια. Επίσης θα αποκαλύψουμε την ιστορική προέλευση του κουμπαρά σε σχήμα γουρουνιού και την επικράτηση του ως σύμβολο της αποταμίευσης.

doValue

Το **Κέντρο Χρηματοοικονομικής Υπευθυνότητας** υλοποιείται από τη **doValue** σε συνεργασία με το **Εργαστήριο Χρηματοοικονομικής του Τμήματος Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Πειραιώς**, υπό την επιστημονική επιμέλεια του Καθηγητή Χρηματοοικονομικής του Πανεπιστημίου Πειραιώς **Νικόλαου Δ. Φίλιππα**.

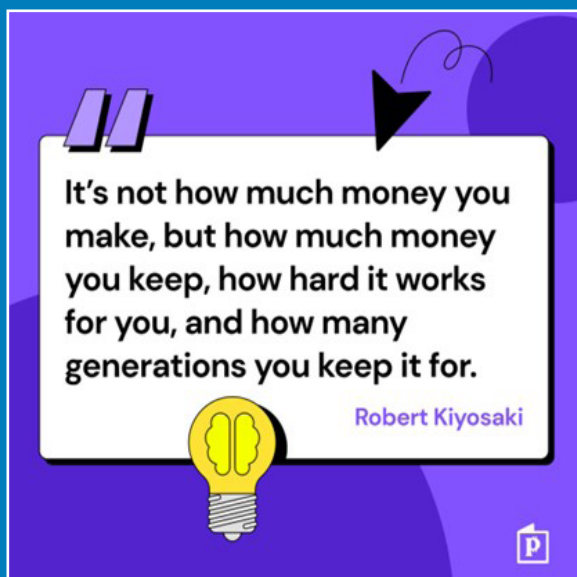
Εισαγωγή στην Αποταμίευση

Ως **αποταμίευση** χαρακτηρίζεται το τμήμα του διαθέσιμου εισοδήματός μας, το οποίο επιλέγουμε να μην καταναλώσουμε σήμερα, αλλά να το κρατήσουμε για το μέλλον.

Οι άνθρωποι πρέπει να αποταμιεύουν για την **ασφάλειά** τους, για την **αντιμετώπιση διαφόρων έκτακτων εξόδων** και αναπάντεχων γεγονότων που ενδέχεται να προκύψουν, για την **αξιοποίηση πιθανών επενδυτικών και άλλων ευκαιριών**, καθώς και για **μελλοντική κατανάλωση**.

4 TIPS

Σημαντικά βήματα για την καλλιέργεια της συνήθειας της αποταμίευσης

1 Βάλτε έναν σκοπό, την δημιουργία για παράδειγμα ενός κεφαλαίου έκτακτης ανάγκης (emergency fund) ή ένα ταξίδι στη Νέα Υόρκη ή όπου αλλού θέλετε!

2 Προσπαθήστε να αποταμιεύετε κάθε μέρα ένα ποσό, ακόμα και αν σας φαίνεται μικρό, για παράδειγμα ένα ή δύο ευρώ. Προσθέστε επίσης στις αποταμιεύσεις σας τα ρέστα από τις καθημερινές σας συναλλαγές!

3 Κάντε τις αποταμιεύσεις σας να φαίνονται και να έχουν αξία! Για παράδειγμα μειώστε το χρέος σας από τις πιστωτικές σας κάρτες.

4 Ανεξάρτητα από το εισόδημα σας φροντίστε να ξοδεύετε πάντα λιγότερα από όσα βγάζετε. Το "πάντα" είναι σχετικό! Σχεδόν πάντα λοιπόν.

Τα οφέλη της αποταμίευσης

Αντιμετώπιση καταστάσεων εκτάκτων αναγκών

Χρηματοοικονομική ασφάλεια

Μείωση χρηματοοικονομικού άγχους

Αξιοποίηση πιθανών επενδυτικών ευκαιριών

Περισσότερες επιλογές

Χρηματοοικονομική ανεξαρτησία

Απόλαυση της ζωής

Τα οφέλη της αποταμίευσης για την Οικονομία & την χώρα μας

Τα οφέλη της αποταμίευσης είναι μοναδικά τόσο σε μακρο-επίπεδο, δηλαδή σε επίπεδο χώρας, όσο και σε μικρο-επίπεδο, το οποίο αφορά τους πολίτες μεμονωμένα, τα νοικοκυριά αλλά και τις επιχειρήσεις.

Σε μακρο-επίπεδο, η αποταμίευση αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για την ανάπτυξη, την σταθερότητα και την ευημερία μιας οικονομίας, για μια σειρά από ιδιαίτερα σημαντικούς λόγους, όπως:

1 Σχηματισμός κεφαλαίου: Η αποταμίευση συμβάλλει στον σχηματισμό κεφαλαίου, ο οποίος είναι κρίσιμος για την οικονομική ανάπτυξη. Όταν τα άτομα και οι επιχειρήσεις αποταμιεύουν χρήματα, τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις αποταμιεύσεις αυτές για να παρέχουν δάνεια για επενδύσεις σε νέες επιχειρήσεις, ανάπτυξη υποδομών και τεχνολογική καινοτομία. Αυτό, με τη σειρά του, συμβάλλει στην τόνωση της οικονομικής δραστηριότητας και στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

2 Επενδύσεις: Η αποταμίευση παρέχει τα κεφάλαια που απαιτούνται για επενδύσεις σε διάφορους τομείς της οικονομίας. Οι επιχειρήσεις συχνά βασίζονται σε αποταμιεύσεις, είτε από ιδιώτες είτε από αδιανέμητα κέρδη, για την χρηματοδότηση έργων και διαδικασιών έρευνας και ανάπτυξης. Οι επενδύσεις οδηγούν σε αύξηση της παραγωγικότητας και της καινοτομίας, ενισχύοντας την μακροπρόθεσμη οικονομική ανάπτυξη.

3 Σταθερότητα: Ένα υψηλό επίπεδο αποταμίευσης σε μια οικονομία μπορεί να προσφέρει

ένα απόθεμα ασφαλείας κατά την διάρκεια μιας οικονομικής ύφεσης. Όταν τα άτομα και οι επιχειρήσεις έχουν αποταμιεύσεις, είναι καλύτερα εφοδιασμένα για να αντιμετωπίσουν οικονομικές δυσκολίες, όπως απώλεια θέσεων εργασίας ή μείωση των εσόδων τους. Αυτό μπορεί να βοηθήσει στην αποτροπή μιας βαθιάς ύφεσης και να συμβάλει στην οικονομική σταθερότητα.

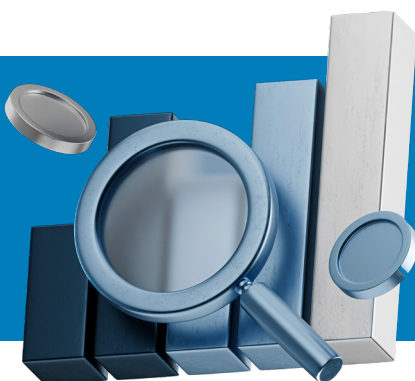
4 Επιτόκια: Η αποταμίευση επηρεάζει τα επιτόκια στην οικονομία. Όταν σε μια οικονομία υπάρχει υψηλό επίπεδο αποταμίευσης, οι τράπεζες έχουν περισσότερα κεφάλαια διαθέσιμα προς δανεισμό. Αυτή η αυξημένη προσφορά κεφαλαίων προς δανεισμό μπορεί να οδηγήσει σε χαμηλότερα επιτόκια χορηγήσεων, καθιστώντας πιο προσιτό για τις επιχειρήσεις το να δανείζονται και να επενδύουν.

5 Συνταξιοδότηση και κοινωνική ασφάλιση: Η αποταμίευση είναι ζωτικής σημασίας για τα άτομα ώστε να δημιουργήσουν ένα επαρκές χρηματικό απόθεμα για τα έτη της συνταξιοδότησής τους. Σε πολλές κοινωνίες, τα προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης που χρηματοδοτούνται από

τον κρατικό προϋπολογισμό βασίζονται επίσης σε παράλληλες και προαιρετικές βάσεις εισφορές από τον εργαζόμενο πληθυσμό σε κεφαλαιοποιητικά αποταμιευτικά σχήματα, γεγονός που υπογραμμίζει την σημασία της αποταμίευσης για την επίτευξη μακροπρόθεσμης χρηματοοικονομικής ασφάλειας.

6 Εθνικός πλούτος: Οι σωρευμένες αποταμιεύσεις με την πάροδο του χρόνου συμβάλλουν στην ενίσχυση του συνολικού πλούτου ενός έθνους. Αυτός ο πλούτος μπορεί να μεταβιβαστεί στοχευμένα στις μελλοντικές γενιές, παρέχοντας τα θεμέλια για διαρκή ατομική και κοινωνική χρηματοοικονομική ευημερία.

7 Μειωμένη εξάρτηση από ξένα κεφάλαια: Οι χώρες με υψηλότερα επίπεδα εγχώριας αποταμίευσης συχνά εξαρτώνται λιγότερο από ξένα κεφάλαια. Η υπέρμετρη στήριξη σε ξένα κεφάλαια μπορεί να καταστήσει μια οικονομία ευάλωτη σε εξωτερικούς οικονομικούς κραδασμούς και διακυμάνσεις στις παγκόσμιες χρηματοπιστωτικές αγορές.

Συνοψίζοντας, η αποταμίευση, στη γενικότερη οικονομική θεώρηση, παρέχει μια σειρά από πλεονεκτήματα σε μια οικονομία και αποτελεί θεμελιώδη μοχλό οικονομικής ανάπτυξης και σταθερότητας.

Έχετε αναρωτηθεί ποτέ από πού προέρχεται ο όρος “piggy bank” και πώς τελικά κατέληξε το γουρούνι-κουμπαράς να γίνει συνώνυμο της αποταμίευσης;

Η προέλευσή του τοποθετείται πριν από 600 χρόνια τον 15ο αιώνα! Εκείνη την εποχή, επειδή τα μέταλλα ήταν ακριβά, τα χρήματα φυλάσσονταν σε δοχεία από πιο φτηνά υλικά, όπως ένα είδος πηλού που ονομάζεται “pygg”. Σταδιακά, τα δοχεία αυτά ονομάστηκαν “pygg banks” ή “pygg pots”. Καθώς η λέξη ήταν ομόηχη με τη λέξη “pig”, δηλαδή «γουρούνι», οι αγγειοπλάστες στην Αγγλία άρχισαν να φτιάχνουν τα δοχεία σε σχήμα γουρουνιού, δίνοντας πρακτική υπόσταση στο ηχητικό αυτό λογοπαίγνιο. Σιγά σιγά η πρακτική αυτή εξελίχθηκε σε τάση καθώς και οι ίδιοι οι πελάτες άρχισαν να ζητάνε από τους αγγειοπλάστες να δώσουν το συγκεκριμένο σχήμα στα δοχεία. Με το πέρασμα των αιώνων, η συσχέτιση της λέξης “pygg” με τον πηλό ξεχάστηκε, και τον 19ο αιώνα, η πρακτική της κατασκευής δοχείων σε σχήμα γουρουνιού κατέληξε να γίνει κάτι σύννητες!

Γιατί τα γουρουνάκια έγιναν σύμβολο της αποταμίευσης και του κουμπαρά (piggy bank);

Αξίζει να αναφέρουμε ότι σε μερικές χώρες όπως η Γερμανία και η Ολλανδία, το γουρούνι συμβολίζει την καλοτυχία και την ευημερία και όχι άδικο, και για αυτό τον λόγο οι κουμπαράδες σε σχήμα γουρουνιού αποτελούν μία συνήθη πρόταση δώρου.

Το γουρούνι, τα πιο παλιά χρόνια, αποτελούσε ένα σημαντικό παράγοντα στην οικιακή οικονομία. Κάθε οικογένεια, κάθε χρόνο έθρεφε ένα γουρούνι, για τις διατροφικές ανάγκες της και το ονόμαζε θρεφτάρι. Μην ξεχνάτε ότι ένα γουρούνι φτάνει τα 170 με 250 κιλά και η γονιμότητα του είναι εντυπωσιακή!

Γεννάει δυο φορές τον χρόνο 5-20 μικρά κάθε φορά! Επίσης το δέρμα τους ήταν πολύ χρήσιμο και το χρησιμοποιούσαν για την κατασκευή ρούχων! Είναι δηλαδή πολλαπλά χρήσιμο όπως ακριβώς και η αποταμίευση! Αλλά και στην Κινεζική κουλτούρα, το γουρούνι αποτελεί σύμβολο πλούτου και ευημερίας, ως εκ τούτου η προσφορά ενός κουμπαρά ως δώρου θεωρείται ότι φέρνει καλοτυχία στον παραλήπτη. Ταυτόχρονα, πρόκειται για πρακτικό δώρο, καθώς ενθαρρύνει την αποταμίευση και τη χρηματοοικονομική υπευθυνότητα, αξίες οι οποίες είναι ιδιαίτερα σημαντικές στην Κινεζική κουλτούρα.

Η σημασία των κουμπαράδων

Πέρα από την εντυπωσιακή προέλευση του κουμπαρά και της πολιτισμικής του σημασίας, αναμφισβήτητα ο πρακτικός του σκοπός, που δεν είναι άλλος από την ενθάρρυνση της αποταμίευσης, έχει αντέξει θριαμβευτικά στον χρόνο.

31 Οκτωβρίου - Παγκόσμια Ημέρα Αποταμίευσης

Η τελευταία ημέρα του Οκτωβρίου έχει θεσπιστεί από το 1924 ως «**Η Παγκόσμια Ημέρα της Αποταμίευσης**» σαν υπενθύμιση του πρώτου Διεθνούς Συνεδρίου Ταμιευτηρίων που έλαβε χώρα στο Μιλάνο στις 31 Οκτωβρίου του 1924.

Ο Ιταλός Καθηγητής **Filippo Ravizza** ανακήρυξε την ημέρα αυτή ως ημέρα της αποταμίευσης με σκοπό την προώθηση της ιδέας και των ευεργεμάτων που προσφέρει σε ολόκληρο τον κόσμο.

Οι Τράπεζες και τα Ταμιευτήρια συνεργάστηκαν με σχολεία, αθλητικούς ομίλους φτάνοντας στο απόγειο τους το 1970.

Μετά οι προσπάθειες των Τραπεζών στις Δυτικές χώρες ατόνησαν και κυρίως κάποιες δράσεις αφορούν αναπτυσσόμενες χώρες οι οποίες δεν έχουν πρόσβαση σε τράπεζες και άλλα πιστωτικά ιδρύματα.

Όμως η υπερχρέωση και η υπερκατανάλωση δημιουργούν πλέον τις κατάλληλες προϋποθέσεις για την αναβίωση αυτής της μοναδικής συνήθειας που έχει προστατέψει εκατομμύρια οικογένειες σε ολόκληρο τον κόσμο και έχει συμβάλει στην ανάπτυξη των κοινωνιών και στην ευημερία των λαών.

Σημαντικοί λόγοι για τους οποίους χρειαζόμαστε όλοι την συστηματική αποταμίευση

Η αποταμίευση στις μέρες μας δεν είναι μια εύκολη υπόθεση αφού μια σειρά από οικονομικούς, κοινωνικούς, πολιτιστικούς, ψυχολογικούς, αλλά και βιολογικούς παράγοντες ευνοούν την υπερκατανάλωση και την υπερχρέωση.

Όμως η εμφάνιση της πανδημίας ανέδειξε την αναγκαιότητα μίας άλλης στάσης ζωής και πολλοί πολίτες σε ολόκληρο τον κόσμο άλλαξαν τα καταναλωτικά τους πρότυπα, περιορίζοντας την άσκοπη κατανάλωση.

Πρόσφατες μελέτες (*Accenture, 2020, August*) επισημαίνουν την αλλαγή αυτή και φαίνεται ότι πλέον πολλοί πολίτες στοχεύουν σε δράσεις που έχουν να κάνουν με τη γενικότερη φυσική, κοινωνική και χρηματοοικονομική τους ευημερία και ασφάλεια.

Παρά το γεγονός ότι πολλές φορές υπάρχουν αντικειμενικοί λόγοι που κάνουν την αποταμίευση δύσκολη για πολλούς συμπολίτες μας, σίγουρα αυτό δεν ισχύει για όλους!

Ο πρώτος και ιδιαίτερα σπουδαίος λόγος είναι η δημιουργία ενός κεφαλαίου έκτακτης ανάγκης (emergency fund). Το κεφάλαιο έκτακτης ανάγκης ορίζεται ως ένα ποσό που έχουμε στην άκρη και προτείνεται από τους ειδικούς να αντιστοιχεί περίπου σε εισοδήματα 3 με 9 μηνών. Το ποσό αυτό θα μπορεί να καλύψει τις ανάγκες του ατόμου ή της οικογένειάς του σε περίπτωση που συμβεί κάποιο αναπάντεχο γεγονός ή προκύψει κάποιο έκτακτο έξοδο.

Σύμφωνα με πρόσφατη μελέτη της Bankrate (2019), μόνον το 18% των Αμερικανών έχει ένα κεφάλαιο έκτακτης ανάγκης, γεγονός που τους κάνει ιδιαίτερα ευάλωτους σε αναπάντεχα γεγονότα, όπως αυτό της πανδημίας.

Ένας δεύτερος σημαντικός λόγος είναι η ποιότητα ζωής κατά τη συνταξιοδοτική μας περίοδο. Τα υπάρχοντα συνταξιοδοτικά συστήματα σε ολόκληρο τον κόσμο έχουν σχεδιασθεί υποθέτοντας ότι ο μέσος όρος ζωής των πολιτών θα είναι 74 έτη.

Όμως η ιατρική και φαρμακευτική τεχνολογία έχει αυξήσει το προσδόκιμο ζωής από 42 έτη που ήταν στις αρχές

του 20ου αιώνα στα 84 έτη σήμερα. Πρόσφατη μελέτη του ΟΟΣΑ αναφέρει ότι τα παιδιά που γεννήθηκαν το 2005 και μετά θα ζήσουν κατά μέσο όρο πάνω από 100 χρόνια.

Δεδομένων των δημοσιονομικών μας προβλημάτων, των δημογραφικών ανισορροπιών, του ατελούς συνταξιοδοτικού συστήματος στη χώρα μας και των χαμηλών επιτοκίων, η μόνη λύση είναι η αύξηση των αποταμιεύσεων και η τοποθέτησή τους σε διεθνικά διαφοροποιημένες επενδύσεις, με τα μοναδικά πλεονεκτήματα που προσφέρει ο θεσμός των αμοιβαίων κεφαλαίων.

Ένας τρίτος σοβαρός λόγος είναι η υιοθέτηση μίας στρατηγικής μείωσης του πιθανού χρέους μας και ιδιαίτερα των πιστωτικών καρτών, οι οποίες επιβαρύνονται με υψηλές χρεώσεις.

Η μείωση του χρέους μειώνει τα επίπεδα χρηματοοικονομικού άγχους και βελτιώνει την ποιότητα της ζωής μας σε όλα τα επίπεδα, αφού μας προσφέρει ασφάλεια.

Ένας τέταρτος λόγος που αναδεικνύει τη σημαντικότητα της αποταμίευσης είναι η αξιοποίηση πιθανών επενδυτικών ευκαιριών.

Σε πολλές περιπτώσεις και ιδιαίτερα σε περιόδους χρηματοπιστωτικών κρίσεων δημιουργούνται εξαιρετικές επενδυτικές ευκαιρίες στην αγορά ομολόγων, στην αγορά ακινήτων, στην αγορά μετοχικών τίτλων και φυσικά στα αμοιβαία κεφάλαια.

Η επίτευξη της χρηματοοικονομικής μας ανεξαρτησίας όσο το δυνατόν συντομότερα είναι **ένας πέμπτος σημαντικός λόγος**. Με αρκετές αποταμιεύσεις στην άκρη, μπορούμε να κάνουμε αυτό που θέλουμε, όποτε θέλουμε, απολαμβάνοντας τη ζωή.

Ο έκτος λόγος είναι ότι με τη συνειδητή αυτή συμπεριφορά μας, μπορούμε να γίνουμε ένα καλό παράδειγμα για τα παιδιά μας! Αλλά και ακόμα αν δεν έχουμε παιδιά, μπορούμε να γίνουμε ένα καλό παράδειγμα για τα ανίψια μας ή τους γύρω μας.

Ο έβδομος λόγος είναι οι δαπάνες για την ατομική μας εκπαίδευση καθώς και την εκπαίδευση των παιδιών μας. Σε μια περίοδο, την 4η βιομηχανική επανάσταση, που η γνώση εξελίσσεται με εκθετικές ταχύτητες, η διά βίου εκπαίδευση είναι μια απαραίτητη ανάγκη τόσο για εμάς όσο και για τα παιδιά μας.

Η αποταμίευση αποτελεί μια καλή συνήθεια αλλά απαιτεί **πειθαρχία**, αυτοέλεγχο, συνειδητότητα και υπομονή. Όμως μας προσφέρει σιγουριά, ασφάλεια και αισιοδοξία για το μέλλον. Αντίθετα, η υπερκατανάλωση και η υπερχρέωση είναι παρορμητικές πράξεις που υποκρύπτουν εγωισμό και άγνοια, μας προσφέρουν πρόσκαιρη ευχαρίστηση, αλλά μας δημιουργούν ανασφάλεια και άγχος για το μέλλον. Στις προηγμένες χώρες, πολλές κυβερνήσεις χρησιμοποιούν μια **πολιτική ενισχυμένων κινήτρων** για την αύξηση της αποταμίευσης, η οποία θα χρησιμοποιείται για συγκεκριμένους σκοπούς όπως η εκπαίδευση των παιδιών ή η συνταξιοδότηση. Πάνω από όλα όμως απαιτείται η **χρηματοοικονομική εκπαίδευση των παιδιών από την πρωτοβάθμια εκπαίδευση, δημιουργώντας καλές συνήθειες στα παιδιά για μια νέα γενιά ενημερωμένων και ευτυχισμένων πολιτών.**

doValue

#doPODCAST

Συνεχίζουμε με ενδιαφέρουσες συζητήσεις, αναλύσεις και απόψεις, που μοιραζόμαστε με σημαντικούς ανθρώπους της ακαδημαϊκής κοινότητας και του ευρύτερου χρηματοοικονομικού περιβάλλοντος, σε μία προσπάθεια να αποκωδικοποιήσουμε την οικονομική γλώσσα και να ανακαλύψουμε την δύναμη της οικονομικής επίγνωσης, στα podcasts του **Κέντρου Χρηματοοικονομικής Υπευθυνότητας της doValue Greece**.

Μείνετε συντονισμένοι στο κανάλι μας στο [YouTube!](#)

STAY CONNECTED

Follow us on

Linked in

Subscribe
to our channel

 YouTube

e-mail us

financialcenter@dovaluegreece.gr

Visit us

dovaluegreece.gr/doresponsilbe-financial-center

doResponsible
Financial Center